Region Stockholm

31

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren (båda V) om Region Stockholms bristande samarbete med brukarrörelsen i uppdrag Psykisk hälsa

HSN 2021-2583

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri och Samverkan
Mats Nilsson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-01-27

HSN 2021-2583

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren (båda V) om Region Stockholms bristande samarbete med brukarrörelsen i uppdrag Psykisk hälsa

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren (båda V) att Region Stockholm ska upprätta en plan för hur Peer-supportarbetet ska utvecklas i regionen och att regionens ansvariga för det mottagna statliga bidraget för brukarmedverkan, inför psykiatriberedningen och hälso- och sjukvårdsnämnden, redovisar hur pengarna har använts från och med år 2018 och framåt.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) föreslår Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren (båda V) att Region Stockholm ska upprätta en plan för hur Peer-supportarbetet ska utvecklas i regionen (i nära samarbete med NSPH) med inspiration från hur arbetet utvecklats i Stockholms Stad och i Region Skåne och att Region Stockholms ansvariga för det mottagna statliga bidraget för brukarmedverkan, inför Psykiatriberedningen och HSN, redovisar hur pengarna har använts från och med år 2018 och framåt.

Överväganden
De frågor som skrivelsen innehåller rörande de statliga stimulansmedel som getts inom ramen för satsningen Uppdrag psykisk hälsa har inte fördelats eller hanterats av Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO).

SLSO har samarbete med brukarorganisationer på flera nivåer. Dels via SLSO:s centrala brukarråd där NSPH deltar. Brukarrådet har regelbundna möten där centrala frågor som berör verksamheterna diskuteras. Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH) har fem representanter från fyra olika föreningar i SLSO:s centrala brukarråd.

Därtill har alla verksamheter lokala brukarråd där berörda brukarföreningar deltar utifrån de olika verksamheternas inriktning och ansvarsområde. Lokala brukarråd hålls regelbundet och frågor som är viktiga för de lokala föreningsrepresentanterna diskuteras vid dessa möten.

SLSO:s arbete med brukarsamverkan beskrivs i en riktlinje, ”Brukarinflytande – Riktlinje för VO Psykiatri”.

NSPH driver flera olika projekt som också implementeras i SLSO:s verksamheter. Till exempel pågår ett nationellt projekt som handlar om inflytande inom rättspsykiatrin där Rättspsykiatri Vård Stockholm är en av deltagande verksamheter.

När det gäller peer-support, eller som det benämns inom SLSO:s psykiatri, Medarbetare med brukarerfarenhet (MB), finns detta inom några av de psykiatriska verksamheterna. Det har dock inte ännu implementerats i större skala utan införandet sker lokalt för att man bäst ska kunna ta hänsyn till lokala förhållanden inom respektive verksamhet. För närvarande arbetar fyra personer i verksamheterna specifikt med detta.

Ledningen inom SLSO:s psykiatriska verksamheter har alldeles nyligen tagit kontakt med Stockholms lokala NSPH-förening för att diskutera samarbetsformer. Ett möte planeras att ske i januari 2022.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-01-27

Region Stockholm

HSN 2021-11-23

Skrivelse från Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren angående Region Stockholms bristande samarbete med brukarrörelsen i uppdrag psykisk hälsa.

De senaste åren har staten via SKR fördelat upp emot 200 miljoner per år till Region Stockholm i statliga stimulansmedel inom ramen för satsningen Uppdrag psykisk hälsa (UPH). Det är stora belopp och, enligt Vänsterpartiet, är det helt avgörande att man i användandet av dessa medel har ett nära samarbete med patient-, brukar- och anhörigföreningarna i Region Stockholm. Det är just i de föreningarna som erfarenhet och kunskap finns om hur pengarna kommer till bäst nytta. Ett sådant samarbete ska fungera hela vägen, det vill säga från att projekten planeras, som när de genomförs och utvärderas.

Men patient-, brukar- och anhörigföreningarna inom vår region anser tyvärr att de saknar inflytande och fungerande samarbete med Region Stockholm. I regionens egna rapporter saknas ofta beskrivningar av hur samverkan med brukarrörelsen har organiserats och fungerat. Dialogen med brukarrörelsen är också avgörande om regionen vill ha bra analyser om hur projekten varit till nytta för patienterna i regionen.

Ta exempelvis frågan om Peer-support, som är en metod som stödjer återhämtning och innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller kognitiva funktionsnedsättningar blir professionellt verksamma som stödpersoner inom en verksamhet som ger vård, stöd eller rehabilitering. Brukarrörelsens målsättning är att etablera Peer-support som en ny kvalitetssäkrad yrkesroll inom vård och omsorg. Det långsiktiga målet är att Peer-support ska bli en naturlig del av svensk vård och omsorg och kunna erbjudas till alla.

I flera andra regioner, bland annat Skåne och Jönköping, har man anslutit sig till samarbetsmetoden. Dessa regioner har utvecklat och implementerat Peer-support i nära samarbete med NSPH (Nationell samverkan för psykisk hälsa) som är den paraplyorganisation som samlar patient-, brukar- och anhörigföreningar.

Region Stockholm har velat göra sin egen version. Regionen har utvecklat egna varianter av Peer-support, som exempelvis medarbetare med brukarerfarenhet (MB). Men det har skett utan något samarbete med patienter, brukare och anhörigas organisationer. För att Peer-support ska fungera är det viktigt att ha stöd från brukarrörelsen. Brukarorganisationerna är till exempel viktiga för att stödpersonerna inte ska bli utbrända. Det är lätt hänt, när man har en annan bakgrund än kollegorna på en arbetsplats.

Vänsterpartiet vill understryka att det i denna fråga inte råder någon ideologisk skillnad som grund för regionens prioritering. Vi behöver bara titta på Stockholms stad, som också styrs av en blågrön majoritet, där har NSPH ett fungerande samarbete på en solid plattform. Man har samarbetsavtal med en hel rad olika verksamheter. Förvisso finns problem med den typ årsmedelstilldelning som används. Den riskerar kontinuiteten, långsiktighet av NSPH:s Peer-

supportverksamhet och ger en känsla av osäkerhet för de Peer-anställda. Trots dessa problem kan vi konstatera att Stockholm Stad har kommit betydligt längre än Region Stockholm i denna fråga. Här finns något att lära för det blågröna styret i regionen. Vänsterpartiet anser att regionen måste ta ett principbeslut om att planera och utveckla Peer-supportarbetet, i nära samarbete med NSPH.

Region Stockholm har dessutom sedan år 2018 mottagit två miljoner kronor per år i statliga bidrag för brukarmedverkan. Det har varit svårt att ta reda på hur dessa pengar har använts. Det har varit sparsamt med redovisningar och rapporter, vilket skapar många frågetecken.

Med undantag för 400 000 kronor som under 2018 användes till att utbilda cirkelledare och genomföra studiecirklar saknas det redovisningar för det året. Vi anser att det är nödvändigt att regionen tydligt redovisar vad som hänt med de övriga 1,6 miljonerna som regionen rekvirerat för 2018, samt hur de statliga bidrag för brukarmedverkan som delats ut åren därefter har använts.

Region Skåne är i detta fall ett föredöme. De har en tydlig redovisning hur pengarna använts. Och som ett exempel på bra samarbete med brukarrörelsen, så delade man i Skåne upp pengarna mellan regionen och brukarrörelsen.

Med anledning av ovanstående föreslår Vänsterpartiet att HSN beslutar:

att Region Stockholm ska upprätta en plan för hur Peer-supportarbetet ska utvecklas i regionen (i nära samarbete med NSPH) med inspiration från hur arbetet utvecklats i Stockholms Stad och i Region Skåne.

att Region Stockholms ansvariga för det mottagna statliga bidraget för brukarmedverkan, inför Psykiatriberedningen och HSN, redovisar hur pengarna har använts från och med år 2018 och framåt.

Jonas Lindberg och Catarina Wahlgren